

Nr 705

**av herr Johansson i Skärstad m. fl.
om rätt för läkare och sjuksköterskor att vid tjänstårsberäkning
tillgodoräkna tjänst vid utländskt missionssjukhus.**

De många missionssjukhusen i olika länder har en utomordentlig betydelse såväl genom sin rent sjukvårdande verksamhet som genom sina allmänna insatser för förbättrad hygien och hälsovård. Rekryteringen av svenska läkare och sjuksköterskor till missionssjukhusen möter emellertid stora svårigheter på grund av att vederbörande inte utan vidare får tillgodoräkna sig tiden vid ett missionssjukhus vid tjänstårsberäkningen. Vid tjänstgöring utomlands inom ramen för SIDA:s verksamhet får däremot tjänstgöringstiden som regel tillgodoräknas. Mot denna bakgrund är det förståeligt att svenska läkare och sjuksköterskor drar sig för att göra en insats vid missionssjukhus – vederbörande måste ju vara verkliga idealister för att avstå från tjänstårsberäkning. Särskilt visar sig svårigheterna när det gäller att rekrytera olika slags specialister.

Enligt 9 § allmänna läkarinstruktionen (1963:341) får för vinnande av befordran vissa anställningar som läkare tillgodoräknas som om anställningen innehafts hos staten, dvs. medges tjänstårsrätt. Tjänstårsmedgivande lämnas av socialstyrelsen. När det gäller anställning inom biståndsverksamheten har styrelsen gjort ett principuttalande beträffande öppen vård av innebörd att den är beredd att i merithänseende tillgodoräkna vederbörande sådan tjänstgöring som är att hänföra till öppen vård såsom likvärdig med tjänstgöring såsom tjänsteläkare här i landet, dock som regel inte för längre tid än tre år.

Socialstyrelsen har vidare beträffande sluten vård uttalat att den efter prövning i varje särskilt fall kan medge att tjänstgöring som underläkare vid den svensketiopiska barnkliniken i Addis Abeba räknas likvärdig med tjänstgöring på underläkartjänst vid barnavdelning på lasarett. Sådan tillgodoräkning har skett i särskilda beslut.

Styrelsen har förklarat sig beredd att tillgodoräkna tjänstgöring som överläkare vid radioterapiavdelningen på Kenyatta National Hospital i Nairobi, Kenya, som likvärdig med överläkartjänst vid radioterapiavdelning på lasarett om vederbörande är behörig till överläkarbefattning. I ett särskilt beslut har även underläkartjänst fått räknas som likvärdig med tjänst i radioterapi i Sverige.

Tjänstgöring vid svenska och norska Rädda barnens lepraaktion i West Lade Region, Bukoba, Tanzania, har i särskilt beslut tillgodoräknats som likvärdig med underläkartjänst vid infektionsklinik, dock med högst sex månader.

För att socialstyrelsen eller huvudman, som har att anställa sjuksköterska i Sverige, skall kunna besluta om tillgodoräkning av anställningstid vid visst missionssjukhus, behöver enligt vår mening vederbörande myndighet ha god kännedom om tjänstgöringens art. Eljest är det inte möjligt att avgöra om den är jämförbar med anställning i Sverige. Genom någon form av klassificering av de olika missionssjukhusen bör därför en grund för meritvärdering av tjänstgöring vid sådant sjukhus åstadkommas. Vidare bör en tillfredsställande dokumentation beträffande tjänsternas innehåll komma till stånd. Dokumentationen bör vara enhetligt uppbyggd. Eftersom missionssjukhusen inte ensamma kan skapa ett sådant dokumentationssystem, bör Kungl. Maj:t ge socialstyrelsen i uppdrag att, efter samråd med de missionsorganisationer som så önskar, sammanställa erforderligt material för befattningsdokumentation samt i övrigt medverka till uppbyggnaden av ett dokumentationssystem som är användbart vid tillgodoräkning i Sverige av läkares och sjuksköterskors tjänstgöring vid missionssjukhus i utlandet.

Det är ett rättvisekrav att läkare och sjuksköterskor, som reser ut för att göra en insats vid ett missionssjukhus, får räkna den tiden till godo när vederbörande återvänder till Sverige. Med tanke på våra ambitioner att hjälpa folk i u-länderna är det inte riktigt att som nu sker bromsa hjälpen genom att försvåra rekryteringen av svenska läkare och sjuksköterskor till missionssjukhus.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad som i motionen anförts beträffande tillgodoräkningen av svenska läkares och sjuksköterskors tjänstgöring vid missionssjukhus i utlandet och beträffande ett uppdrag till socialstyrelsen rörande tjänstedokumentation.

Stockholm den 24 januari 1974

SVEN JOHANSSON (c)

i Skärstad

JOHANNES ANTONSSON (c)

TORE NILSSON (m)

i Agnäs

BENGT BÖRJESSON (c)

i Falköping

EVA ÅSBRINK (s)

OLLE WESTBERG (fp)

i Ljusdal

GUNDE RANESKOG (c)